

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
Actuarieel kostendekkende premie	Premie op basis van de rentetermijnstructuur (RTS) van DNB. Eén van de 3 mogelijkheden die het NFTK (zie bij N) kent om tot een pensioenpremie te komen.	
Algemeen Pensioenfonds (APF)	Het algemeen pensioenfonds (APF) is een type pensioenfonds dat meerdere pensioenregelingen uit kan voeren. Binnen het APF worden gescheiden vermogens aangehouden per - zelfgekozen - collectiviteitenkring. Door gescheiden compartimenten (ringfencing) blijft de eigenheid van de verschillende pensioenregelingen intact.	
Algemene nabestaandenwet (Anw)	Als iemand overlijdt, heeft dit vaak financiële gevolgen voor de partner en kinderen. De overheid wil dat nabestaanden zeker zijn van een basisinkomen. Daarom kunnen zij aanspraak maken op een uitkering via de Algemene nabestaandenwet (Anw).	www.svb.nl
Algemene Ouderdomswet (AOW)	<p>De AOW is een basisuitkering voor mensen die de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt hebben.</p> <p>Iedereen die in Nederland woont of werkt bouwt AOW op. De overheid past de hoogte van de AOW elk jaar aan op basis van de ontwikkeling van het minimumloon. De AOW is met andere woorden gekoppeld aan het minimumloon.</p> <p>Vroeger kreeg iedereen vanaf zijn of haar 65e AOW. Nu is dat anders: de AOW-leeftijd stijgt mee met de levensverwachting van een gepensioneerde in Nederland. Met de huidige levensverwachting krijgt iedereen die na februari 1957 is geboren op zijn of haar 67e AOW. Waarschijnlijk stijgt de levensverwachting verder. Hierdoor stijgt ook de AOW-leeftijd. Een stijging van de AOW-leeftijd wordt vijf jaar voor ingang bekend gemaakt.</p>	www.svb.nl
Anw	Zie: Algemene nabestaandenwet (Anw)	
Anw-hiaatverzekering	Een Anw-hiaat of Anw-gat ontstaat als iemand overlijdt voordat hij met pensioen gaat. Er is dan mogelijk een tekort als de achterblijvende partner geen Anw-uitkering krijgt of te weinig, maar ook als het nabestaandenpensioen onvoldoende is. Een Anw-hiaatverzekering of Anw-gatverzekering vangt dit inkomensverlies op.	
AOW	Zie: Algemene Ouderdomswet (AOW)	www.svb.nl

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
AOW-gerechtigde leeftijd	In 2022 stijgt de AOW-leeftijd met 3 maanden en komt in 2024 uit op 67 jaar. Daarna zal de AOW-leeftijd niet 1 jaar stijgen per jaar dat we langer leven, maar 8 maanden. De AOW-leeftijd blijft dus gekoppeld aan de levensverwachting, maar in mindere mate.	
APF	Zie: Algemeen Pensioenfonds (APF)	
Bedrijfstakpensioenfonds (BPF)	Voor diverse bedrijfstakken in Nederland geldt dat ondernemingen, die daarin werkzaam zijn, verplicht worden de werknemers aan te melden bij het in de bedrijfstak geldende bedrijfstakpensioenfonds.	
Beleidsdekkingsgraad	Gemiddelde dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden	
Beleggingsmix	De beleggingsmix van het pensioenfonds heeft invloed op het te verwachten rendement; hoe meer risico er wordt genomen hoe hoger het verwachte rendement zal zijn.	
Beschikbare premieregeling	Zie: DC	
BPF	Zie: Bedrijfstakpensioenfonds (BPF)	
CDC-regeling	Zie: Collectieve "defined contribution"-regeling (CDC-regeling)	
Code Pensioenfonds	De Code Pensioenfonds draait om de drie functies van goed pensioenfondsbestuur: besturen, toezicht houden en verantwoording afleggen.	
Collectieve defined contribution-regeling (CDC-regeling) (Collectieve beschikbare premieregeling)	Pensioenvariant die tussen de uitkeringsovereenkomst en de premieregeling in ligt. Een CDC-regeling is een uitkeringsovereenkomst waarbij de premie is gemaximeerd. Indien die maximale premie te laag is wordt het opbouwpercentage waarmee wordt bepaald hoeveel een werknemer aan pensioen opbouwt, verlaagt.	
DB	Defined Benefit (uitkeringsovereenkomst). Dit is een internationale aanduiding voor een pensioenregeling waarbij de pensioenuitkering vooraf al vastligt. In Nederland gaat het dan om middelloonregelingen (een enkele keer nog eindloon). Daarin is de hoogte van het pensioen gekoppeld aan het salaris en aantal dienstjaren.	
DC	Defined Contribution (Beschikbare premieregeling) Bij een DC pensioenregeling wordt alleen de premie afgesproken. De werkgever verplicht zich uitsluitend tot vaste premiebetalingen. Bij deze vorm van pensioen	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
	wordt de hoogte van het pensioen pas bepaald wanneer de deelnemer met pensioen gaat.	
Dekkingsgraad	De dekkingsgraad geeft aan of een pensioenfonds voldoende geld in kas heeft om aan zijn verplichtingen te voldoen. Met andere woorden: of het in staat is de pensioenen van nu en straks uit te keren. De dekkingsgraad wordt uitgedrukt in een percentage.	www.dnb.nl
Derde pijler	Zie: Pijlers	
DNB (De Nederlandsche Bank)	De toezichthouder op onder meer de pensioenfondsen en verzekeraars.	
Doorsneepremie	Een doorsneepremie is het bedrag dat is vastgesteld voor iedere werknemer die deelneemt aan een collectief pensioen. Bij een doorsneepremie wordt tussen de verschillende werknemers geen rekening gehouden met leeftijd, geslacht of gezondheidssituatie. In het systeem van de doorsneepremie brengt het pensioenfonds voor iedere deelnemer dezelfde (procentuele) premie in rekening. Ongeacht de leeftijd. Zie ook: Doorsneesystematiek	
Doorsneesystematiek	Veel pensioenregelingen kennen een doorsneesystematiek. Bij de doorsneesystematiek betaalt iedereen dezelfde premie (in % van het pensioengevend loon) en bouwt iedereen hetzelfde pensioen op (in % van het pensioengevend loon). Zie ook: Doorsneepremie	
Eerste pijler	Zie: Pijlers	
Eindloonregeling	Een uitkeringsovereenkomst waarbij de hoogte van het pensioen afhankelijk is van het aantal gewerkte jaren en het laatst verdiende salaris. Dit soort regelingen komt nauwelijks meer voor.	
ESG	ESG staat voor Environmental, Social en Governance (Milieu, Maatschappij en Bestuur) en verwijst naar de drie centrale factoren in het meten van de duurzaamheid van een belegging: E voor "Environmental" De milieuparameter beoordeelt het beheer van de milieurisico's en -effecten van het bedrijf; de klimatologische in het bijzonder. Courante criteria zijn bijvoorbeeld de CO2-uitstoot, energieverbruik en	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
	<p>afvalproductie in relatie tot de omzet, recyclingpercentage, enz.</p> <p>S voor "Social" De sociale parameter houdt rekening met het beheer van het menselijk kapitaal en externe stakeholders. Belangrijke criteria zijn de veiligheid van de werknemers, het aantal uren opleiding dat het personeel krijgt, de afwezigheid van kinderarbeid in de productieketen, enz.</p> <p>G voor "Governance" Ten slotte kijkt de bestuursparameter naar hoe het bedrijf wordt beheerd en bestuurd. In deze context wordt o.a. de diversiteit van het managementteam, de vergoeding van bestuurders, het respect voor de rechten van minderheidsaandeelhouders, de kwaliteit van de financiële communicatie, enz. gemeten.</p> <p>De term ESG is afgeleid van de 'Triple Bottom Line', ook bekend als 'People, Planet and Profits' (PPP) (Mensen, Planeet en Winsten), een concept dat in de jaren '90 van de vorige eeuw werd geïntroduceerd. Het stelt dat bedrijven zich moeten richten op elk van de drie P's en niet alleen op 'Profits' (Winsten) omdat de andere twee elementen even belangrijk zijn voor een commerciële onderneming om duurzaam te zijn. Dit concept evolueerde in ESG, wat vandaag de dag de basis vormt voor duurzaam en verantwoord beleggen (social responsible investment, afgekort SRI).</p>	
Excedentregeling	Excedentregelingen kunnen bijvoorbeeld een pensioenregeling van een bedrijfstakpensioenfonds aanvullen wanneer daar slechts tot een bepaalde salarisingrens opbouw mogelijk is. De excedentregeling is bedoeld voor werknemers met een salaris dat boven het maximum van de bestaande pensioenregeling ligt.	
Fiscaal kader	In het fiscale kader voor pensioenen is vastgelegd dat het fiscaal maximum opbouwpercentage voor het ouderdomspensioen bij een middelloonregeling 1,875% is bij een pensioenrichtleeftijd van 68 jaar.	
Flexibele premiereregeling	<p>Voorheen: Wet verbeterde premiereregeling plus (WVP+)</p> <p>De flexibele premiereregeling lijkt sterk op de huidige WVP-regeling. De pensioenpremie is bekend en deelnemers dragen individueel beleggingsrisico. De</p>	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
	deelnemers kunnen er voor kiezen om ook na de pensioendatum het ingelegde geld door te beleggen.	
Franchise	Bij een pensioenregeling is de franchise (uitspraak: [fransjeze]) dat deel van het salaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd en daarom ook geen pensioenpremie wordt betaald. Het systeem van de franchise is gebaseerd op de aannahme dat het pensioen niet eerder ingaat dan bij het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Het pensioen is dan een aanvulling op de AOW-uitkering.	
Gedempte kostendekkende premie	Premie op basis van een demping van een 10-jaars voortschrijdend gemiddelde van de rente verhoogd met opslag voor solvabiliteit (bufferopslag). De 10-jaarsperiode kan ook worden verkort tot bijvoorbeeld 5 jaar of 1 jaar. Eén van de 3 mogelijkheden die het NFTK kent om tot een pensioenpremie te komen.	
Governance	De manier waarop bestuurd wordt. De meest voorkomende governance-structuur bij pensioenfondsen: een paritair bestuur, een raad van toezicht en een verantwoordingsorgaan waarin vertegenwoordigers van deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever zitting hebben.	
Haalbaarheidstoets	Het NFTK kent de 'haalbaarheidstoets'. In deze toets wordt bekeken in hoeverre het te verwachten op te bouwen pensioen aansluit op het theoretisch te behalen pensioen bij volledige opbouw plus volledige prijsindexatie. Daarmee is het een maat voor de koopkracht van het pensioen, nu en in de toekomst. Er wordt gekeken naar mogelijke toekomstige indexering en kortingen. De berekeningen worden gemaakt over 60 jaar in de toekomst. De parameters voor deze berekening zijn voorgeschreven door DNB. In de haalbaarheidstoets wordt voor ieder geboortjaar het pensioenresultaat berekend. Op deze manier kan worden aangetoond of de afspraken aan de cao-tafel 'generatiebestendig' zijn. Het pensioenfonds moet de toets ieder jaar doen en de resultaten delen met de sociale partners.	
IMVB	Internationaal maatschappelijk verantwoord beleggen Zie ook ESG	
IDC (individual defined contribution)	Zie individuele beschikbare premieregeling	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
Indexatie	Pensioenindexatie betekent dat de pensioenuitkeringen stijgen. Bijna elk jaar worden de prijzen van onder andere boodschappen, wonen en zorg hoger (inflatie). Om dit in de toekomst allemaal te kunnen blijven betalen, moet je pensioen dus meegroeien. Daarom streven pensioenfondsen ernaar de pensioenen mee te laten stijgen met bijvoorbeeld de algemene prijsstijging of het algemene loonpeil in hun sector. Dit wordt ook wel inflatiecorrectie genoemd.	
Individuele beschikbare premieregeling	Regeling waarin de werknemer zelf alle risico's loopt op beleggingen en langlevensrisico. Het is dus maar de vraag of de werknemer in een beschikbare premieregeling op de pensioendatum een fatsoenlijk pensioen met indexatie kan inkopen.	
Individuele pensioenregeling	Zie: Premieovereenkomst	
Individuele premieregeling	Zie: DC-systemen: beschikbare premie	
Invaren	Overdragen van de pensioenrechten en pensioenaanspraken die zijn opgebouwd onder de huidige wetgeving, naar een pensioen dat past binnen het nieuwe pensioenstelsel. Wijziging van de pensioenrechten en -aanspraken is nodig, omdat de reeds opgebouwde pensioenen vaak niet één-op-één zullen passen in de nieuwe regeling. Invaren gaat dus niet over de toekomstige opbouw, maar over de reeds opgebouwde aanspraken.	
Leeftijdsonafhankelijke premie	Jong en oud hebben hetzelfde premiepercentage.	
Macro-langlevensrisico	Het risico van een stijgende levensverwachting voor allen.	
Mediaan	De mediaan is het middelste getal van alle getallen die je hebt in een reeks. Je kunt de mediaan vinden door alle getallen op een rijtje te zetten van laag naar hoog. Vervolgens kijk je welk getal in het midden staat.	
Micro-langlevensrisico	Het risico dat een deelnemer ouder wordt dan bij aanvang is aangenomen bij de berekening van diens pensioen.	
Middelloonregeling	Uitkeringsovereenkomst waarbij de hoogte van het pensioen afhankelijk is van het aantal gewerkte jaren en het gemiddelde verdiende salaris.	
Nabestaandenpensioen (NP)	Ook wel: Partnerpensioen De bedoeling is dat er uiterlijk 2027 een standaard nabestaandenpensioen voor iedereen komt, ter	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
	vervanging van de huidige wirwar aan regelingen en definities.	
NFTK	Zie: Nieuw financieel toetsingskader (NFTK)	
Nieuw financieel toetsingskader (NFTK)	NFTK is een onderdeel van de Pensioenwet. Het regelt hoeveel vermogen een pensioenfonds moet aanhouden, wanneer er moet worden gekort en wanneer er hoeveel mag worden geïndexeerd.	
NP	Zie: Nabestaandenpensioen (NP)	
NPC	Zie: Solidaire premieregeling	
NPO	Zie: Solidaire premieregeling	
Omkeerregel	<p>De omkeerregel is een uitzondering op de hoofdregel bij de heffing van loonbelasting.</p> <p>De hoofdregel is dat loonbelasting geheven wordt op het genietingsmoment van het loon. Omdat een pensioenregeling direct een aanspraak toekent aan de deelnemer, moeten de aanspraken in principe belast worden. Om deze nadelen te voorkomen bepaalt artikel 11 lid 1 onder C van de Wet op de Loonbelasting 1964 dat, in afwijking van de hoofdregel, aanspraken op pensioen toch niet tellen als loon. Over de aanspraak hoeft dus geen belasting te worden betaald. Wel tellen de uitkeringen mee als loon, en over die uitkeringen, wanneer ze worden ontvangen, moet loonbelasting betaald worden.</p>	
Ondernemingspensioenfonds (OPF)	Een ondernemingspensioenfonds (OPF) is een pensioenfonds dat de pensioenregeling uitvoert voor een specifieke onderneming.	
Opbouwpercentage	Over het bruto loon minus de franchise bouw je jaarlijks een percentage ouderdomspensioen op. Dit noemen we het opbouwpercentage.	
OPF	Zie: Ondernemingspensioenfonds (OPF)	
OP	Zie: Ouderdomspensioen (OP)	
Ouderdomspensioen (OP)	Dit pensioen is een aanvulling op de AOW-uitkering die iedere gepensioneerde ontvangt. Je bouwt jaarlijks een percentage van je brutoloon op als pensioen. Het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd vanaf de pensioengerechtigde leeftijd. Via uw salaris betaalt u premie voor uw ouderdomspensioen.	
Partnerpensioen	Zie Nabestaandenpensioen	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
Pensioenambitie	<p>Sociale partners (vakbonden en werkgeversorganisaties) bepalen eerst de gewenste hoogte van de uitkering die iemand na pensionering krijgt. Dat noemen we de ambitie. De pensioenambitie kan bijvoorbeeld 70% van het gemiddeld verdiende loon zijn, of een percentage van het laatstverdiende loon (het salaris op de pensioendatum).</p> <p>De FNV blijft inzetten op een goed pensioen van 80% middelloon.</p>	
Pensioenfederatie	<p>De Pensioenfederatie is de overkoepelende belangenbehartiger van bijna alle Nederlandse pensioenfondsen. Zij vertegenwoordigt namens 189 pensioenfondsen de belangen van:</p> <p>5,9 miljoen deelnemers 3,6 miljoen gepensioneerden 9,7 miljoen gewezen deelnemers Het overgrote deel van alle werkenden is aangesloten bij een collectief pensioenfonds.</p> <p>De pensioenfondsen van de Pensioenfederatie beheren samen circa 1.700 miljard euro.</p> <p>(Cijfers per 31-12-2020)</p>	www.pensioenfederatie.nl
Pensioengevend salaris	<p>Je pensioengevend salaris bestaat uit je totale jaarlijkse bruto salaris, inclusief vakantiegeld en eventuele overige toeslagen. Dit is het salaris dat als basis dient voor de berekening van de pensioenopbouw. Welke bestanddelen van je salaris precies meegeteld worden, kan verschillen. Zo telt bijvoorbeeld een dertiende maand bij sommige regelingen wel mee en bij andere niet.</p>	
Pensioengrondslag	<p>Pensioengevend salaris minus franchise. Dit is het bedrag waar je daadwerkelijk pensioen over opbouwt.</p>	
Pensioenpremie	<p>Premie die werkgever en werknemer betalen voor het aanvullende pensioen. Doorgaans is de werkgeverspremie wat hoger dan de werknemerspremie, maar hoeveel verschilt per pensioenfonds. De verhoudingen variëren van 70% voor de werkgever en 30% voor de werknemer tot 50% voor beide partijen. Op de loonstrook staat de pensioenpremie die je als werknemer afdraagt vermeld.</p>	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
Pensioenrichtleeftijd	De pensioenrichtleeftijd is een rekeneenheid die pensioenfondsen gebruiken voor de bepaling van het fiscaal maximale pensioen. De pensioenrichtleeftijd is puur een getal en staat los van iemands feitelijke pensioendatum.	
Pensioenstelsel	<p>Het Nederlandse pensioenstelsel bestaat uit 3 pijlers: AOW, aanvullende pensioenopbouw via de werkgever en aanvullende, individuele pensioenverzekeringen. De AOW vormt de 1e pijler van het pensioenstelsel. Het is het basisinkomen om te kunnen rondkomen. Iedereen die in Nederland woont of werkt, bouwt automatisch AOW op. De hoogte van de AOW wordt jaarlijks aangepast aan de ontwikkeling van het minimumloon.</p> <p>De 2e pijler is pensioenopbouw via de werkgever. Zo'n 90% van de werkgevers heeft een aanvullende pensioenregeling. Hierdoor krijgen gepensioneerde werknemers een aanvullende uitkering bovenop de AOW-uitkering. Meestal betalen werkgevers ongeveer 2/3 van de totale pensioenpremies en werknemers 1/3 deel. Pensioenfondsen beleggen de premies om later aanvullend pensioen uit te kunnen betalen. Individuele verzekeringen vormen de 3e pijler. Bijvoorbeeld lijfrenten, koopsommen en levensverzekeringen. Daarmee spaar je fiscaal aantrekkelijk voor extra pensioen. Bijvoorbeeld om een pensioengat aan te vullen of eerder met pensioen te gaan.</p>	
Pensioenuitvoerders	Pensioenfondsen, verzekeraars en premie-pensioeninstellingen	
Pensioenwet	In de Nederlandse Pensioenwet (Pw) wordt beschreven wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van werkgever, werknemer en pensioenuitvoerder in relatie tot pensioen. De wet is op 1 januari 2007 in werking getreden, de wet verving de oudere Pensioen- en spaarfondsenwet (Psw). De Pensioenwet zorgt ervoor dat deelnemers aan een pensioenregeling ervan verzekerd zijn dat deze wordt uitgevoerd en dat zij een bepaalde mate van individuele en financiële zekerheid genieten.	
Pijlers	De drie pijlers van ons pensioenstelsel zijn: Pijler 1 - overheid: de AOW-uitkering en de Anw-uitkering; Pijler 2 - werkgever: het werkgeverspensioen (ouderdoms- en nabestaandenpensioen);	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
	<p>Pijler 3 - zelf geregelde aanvullende verzekeringen.</p> <p>Pijler 1 Het eerste deel van het pensioen is het basisinkomen van de overheid volgens de Algemene Ouderdomswet (AOW). Iedereen die in Nederland woont of werkt bouwt dit deel van het pensioen op.</p> <p>Pijler 2 De meeste werkenden bouwen verplicht aanvullend pensioen op via hun werkgever. Zowel de werkgever als de werknemer betalen pensioenpremie aan een pensioenuitvoerder, meestal aan een pensioenfonds. Pensioenfondsen beleggen het geld van de premies in bijvoorbeeld aandelen, vastgoed of obligaties. Hierdoor kan het vermogen van de pensioenfondsen groeien. Op die manier kunnen ze later het pensioen uitbetalen aan alle deelnemers.</p> <p>Pijler 3 Naast de AOW en het verplichte pensioen via de werkgever kun je zelf voor extra pensioen zorgen. Bijvoorbeeld met een levensverzekering of door banksparen. Ook zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) en andere ondernemers kunnen kiezen om zo voor hun pensioen te sparen. Zij bouwen niet via een werkgever pensioen op. Zie: ZZP-er en pensioen</p>	
PPI	Zie: Premiepensioeninstelling (PPI)	
Premiedekkingsgraad	De premiedekkingsgraad geeft aan in hoeverre de ontvangen pensioenpremie in een jaar voldoende is om de nieuwe pensioenaanspraken te kunnen financieren. Bij een premiedekkingsgraad van minder dan 100% is er een tekort en daalt het vermogen van het fonds.	
Premieovereenkomst	<p>Ook wel:</p> <ul style="list-style-type: none"> . Individuele pensioenregeling . Individuele defined contribution (IDC) <p>Bij deze overeenkomst is afgesproken welke pensioenpremie wordt betaald aan de pensioenuitvoerder. Met de pensioenpremie wordt vervolgens belegd. Zeer bepalend voor het uiteindelijke pensioen dat iemand ontvangt is de ingelegde premie. Hoe hoger de premie, des te hoger het pensioen. Premieovereenkomsten kennen een premie die oploopt naarmate iemand ouder is. Deze zijn gekoppeld aan</p>	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
	zogeheten rentestaffels. Hoe hoger de rente is waarmee wordt gewerkt in de premie, des te lager is de premie.	
Premiepensioeninstelling (PPI)	Pensioenuitvoerder in Nederland, naast verzekeraars en pensioenfondsen, die pensioenregelingen uitvoert en pensioenvermogen opbouwt, maar niet zelf de risico's (b.v. overlijden, arbeidsongeschiktheid en "langer leven dan statistisch verwacht") draagt.	
Premiestaffel	Premie die oploopt met het stijgen van de leeftijd. DC-regelingen kennen nu nog een oplopende premie (staffel) als de leeftijd stijgt, per 2027 komt er een gelijke premie voor alle leeftijden.	
Progressieve leeftijdsstaffel	Staffel waarbij de pensioenpremie omhoog gaat als men ouder wordt. Vanaf 2023 is het niet meer mogelijk nieuwe regelingen in te voeren met een leeftijdsafhankelijke staffel.	
Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU)	<p>In de fiscaliteit wordt daaronder verstaan een regeling of een deel daarvan, die (nagenoeg) uitsluitend als doel heeft om te voorzien in een of meer uitkeringen of verstrekkingen ter overbrugging van de tijd tot de pensioeningangsdatum of de AOW-gerechtigde leeftijd. Indien een regeling kwalificeert als RVU, is de werkgever over de uitkering, bijdrage of premie inzake deze RVU een zogeheten pseudo-eindheffing verschuldigd van 52%. Dit wordt ook wel de RVU-heffing genoemd.</p> <p>In het pensioenakkoord is afgesproken dat de RVU-heffing tijdelijk zal worden versoepeld in de periode 2021 tot en met 2025. Voor zover de RVU ziet op uitkeringen aan werknemers die ten hoogste 36 maanden jonger zijn dan de voor hen geldende AOW-gerechtigde leeftijd, is de werkgever geen 52% RVU-heffing verschuldigd over het deel van de regeling dat een zogeheten drempelvrijstelling niet te boven gaat. De hoogte van de RVU-drempelvrijstelling is gekoppeld aan de netto AOW-uitkering en wordt in de jaren 2021 tot en met 2025 jaarlijks herzien zodat het blijft aansluiten bij deze netto AOW-uitkering.</p> <p>Werkgevers kunnen met hun werknemers afspraken op maat maken over eerder uittreden. Sociale partners in sectoren kunnen ook afspraken maken voor specifieke groepen werknemers waarvan zij menen dat de zwaarte van het werk, in combinatie met de verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd van de afgelopen jaren, het moeilijk maakt om door te werken tot het pensioen.</p>	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
Rekenrente	<p>Pensioenfondsen kijken naar de rente om te bepalen hoeveel geld ze nu nodig hebben om straks het toegezegde pensioen uit te keren. Dat is de rekenrente. Hoe hoger de rekenrente, hoe minder geld pensioenfondsen nu in kas hoeven te hebben om later alle pensioenen te betalen. Hoe lager de rekenrente, hoe meer geld ze nu in kas moeten hebben. De rekenrente is risicovrij. Dat wil zeggen dat deelnemers die rente zo goed als zeker krijgen. De Nederlandsche Bank (DNB) stelt de rekenrente vast op basis van de rentetarieven op de financiële markten, oftewel op basis van de marktrente. Omdat vraag en aanbod daar samenkomen, is de markt de meest objectieve graadmeter.</p>	www.dnb.nl
Risicobasis	<p>Bij een nabestaandenpensioen op risicobasis zijn jouw nabestaanden verzekerd van een nabestaandenpensioen zolang je bij deze werkgever meedoet met de pensioenregeling. Dit nabestaandenpensioen verdwijnt als je niet meer deelneemt aan de pensioenregeling.</p>	
RVU	Zie: Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU)	
RVU-boete	Ziet de Belastingdienst een regeling als een RVU, dan is de werkgever een eindheffing verschuldigd; sinds 2011 bedraagt deze 52%.	
RVU-heffing	Zie: RVU-boete	
Slaper	<p>Slapers zijn gewezen deelnemers aan een pensioenfonds die geen premie meer betalen, maar wel recht blijven hebben op pensioen. De bekendste slapers zijn mensen die van baan veranderd zijn en die bij hun nieuwe werkgever aan een andere pensioenregeling deelnemen. Op het moment dat ze het pensioen bij hun oude werkgever niet overdragen maar premievrij maken, dan gelden zij bij het oude pensioenfonds als slapers.</p>	
Solidaire premiereregeling	<p>Voorheen: nieuwe pensioenovereenkomst (NPO) of nieuwe pensioencontract (NPC)</p> <p>De solidaire premiereregeling stuurt op een pensioenuitkeringsambitie. Het halen van deze ambitie is afhankelijk van twee onderdelen: de ingelegde premie van werknemer en werkgever én de beleggingsresultaten die het pensioenfonds door de jaren heen behaalt. Sociale partners gaan minimaal één keer per 5 jaar kijken of de pensioenambitie te</p>	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
	realiseren is. Afhankelijk van de uitkomst kan gekozen worden voor een hogere of lagere premie of een andere risicohouding. Het nieuwe contract is een collectieve pensioenregeling (op basis van een premieovereenkomst) waarin de vermogens van alle deelnemers gezamenlijk worden belegd. Voor iedere deelnemer wordt een persoonlijk, voor de uitkering gereserveerd, vermogen geadmistreerd. Onderdeel van het pensioencontract is een solidariteitsreserve.	
Solidariteitsreserve	Reserve waarmee in de solidaire premieregeling risicodeling tussen huidige en toekomstige generaties wordt vormgegeven. Het is een spaarpot waaraan iedereen bijdraagt en die zorgt voor een stabiel en/of gemiddeld hoger pensioen.	
SRI	Sustainable & Responsible Investments (duurzame en verantwoorde investeringen) Strategieën voor duurzaam en verantwoord beleggen houden in hun beleggingsproces rekening met ecologische, sociale en overheidscriteria (ESG) en zijn al verschillende jaren aan een opmars bezig bij institutionele beleggers.	www.candriam.nl
Toeslag	Zie: Indexatie	
Toeslagambitie	In de meeste pensioenregelingen is een ambitie opgenomen om het opgebouwde pensioen welvaarts- of waardevast te houden. Dat wil zeggen dat wordt gestreefd naar een verhoging van de opgebouwde rechten en aanspraken aan de hand van de loonontwikkeling (welvaartsvast) of de prijsontwikkeling (waardevast). Deze mogelijke jaarlijkse verhoging van de pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt toeslag of indexatie genoemd.	
Tweede pijler	Zie: Pijlers	
Uitkeringsovereenkomst	Ook wel: Uitkeringsregeling Ook wel: Defined benefit (DB) Pensioenregeling waarbij afspraken zijn gemaakt over de hoogte van de pensioenuitkeringen. Een deelnemer weet op welk pensioen hij kan rekenen. Er zijn twee varianten van de uitkeringsovereenkomst: de middelloonregeling, waarbij de hoogte van het pensioen afhankelijk is van het aantal gewerkte jaren en het gemiddelde verdiende salaris. En de eindloonregeling, waarbij de hoogte van het pensioen	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
	afhankelijk is van het aantal gewerkte jaren en het laatst verdiende salaris.	
Uitkeringsregeling	Zie: Uitkeringsovereenkomst	
Uniform pensioenoverzicht (UPO)	<p>Overzicht dat een pensioenuitvoerder in Nederland volgens de Pensioenwet jaarlijks dient te verstrekken aan de deelnemers van de pensioenen die de uitvoerder in beheer heeft.</p> <p>Het doel van de verstrekking van het UPO is deelnemers meer informatie te verschaffen over het opgebouwde en op te bouwen pensioen. Omdat het UPO van elke pensioenuitvoerder dezelfde indeling moet hebben, zijn de bedragen eenvoudig op te tellen of met elkaar te vergelijken.</p> <p>Op het pensioenoverzicht zijn de opgebouwde pensioenaanspraken en te bereiken aanspraken (prognose) opgenomen.</p>	
UPO	Zie: Uniform pensioenoverzicht (UPO)	
Verantwoordingsorgaan (VO)	<p>Het VO heeft tot taak een oordeel te geven over het handelen van het bestuur. Ze mogen advies geven over een aantal onderdelen, zoals onder andere het beloningsbeleid van het bestuur, het communicatiebeleid en de interne klachten- en geschillenprocedure. Daarnaast benoemen ze de leden van de raad van toezicht.</p> <p>In het VO zitten deelnemers van het pensioenfonds.</p>	
Vereist Eigen Vermogen (VEV)	<p>Het vereist eigen vermogen is de omvang van het eigen vermogen waarover een pensioenfonds ten minste zou moeten beschikken. Indien de beleidsdekkingsgraad van een fonds per het einde van een kalenderkwartaal is komen te liggen onder de gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen, is sprake van een tekortsituatie en moet het fonds een herstelplan indienen bij DNB. De hoogte van het vereist eigen vermogen is gericht op de wettelijke zekerheidsmaat van 97,5%, dat wil zeggen dat in de evenwichtssituatie de kans dat het pensioenfonds binnen een periode van één jaar over minder waarden beschikt dan de technische voorzieningen, kleiner is dan 2,5%. De hoogte van het vereist eigen vermogen is afhankelijk van het risicoprofiel van het fonds volgend uit het strategisch beleggingsbeleid van het fonds.</p>	www.dnb.nl
Verzekerde regeling	Pensioenregeling bij een verzekeraar. Bij deze pensioenregeling is duidelijk welke uitkering je ontvangt bij pensionering. Dit bedrag is zeker, vandaar de naam	

Begrippenlijst Pensioen en bronnen

Pensioenopleidingen | Pensioenalfabet | Juli 2022

Begrip	Betekenis	Bron
	verzekerde regeling. Het verzekeren van een pensioenuitkering is erg duur. Daarom zijn de pensioenpremies in deze regeling erg hoog.	
ZZP-ers en pensioen	Ook zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) en andere ondernemers kunnen kiezen om voor hun pensioen te sparen door bijvoorbeeld een lijfrente, levensverzekering of banksparen. Zij bouwen niet via een werkgever pensioen op. Zie: Pijlers	